

Можем ли да променим поведението на децата, с промяна на тяхната среда?

Много малко са родителите, които си поставят за задача да променят поведението на децата си, като променят околната им среда.

Промяната на средата оказва много благоприятно въздействие при много деца, които извяват неприемливо поведение. Родителите започват да прилагат този метод веднага щом осъзнаят колко много възможности им предоставя той:

- Да обогатят средата
- Да я направят “по-бедна”
- Да я опростят
- Да я ограничат
- Да я обезопасят
- Да подменят една дейност с друга
- Да подготвят детето за промените в неговата среда.

Обогатяването на средата представлява създаване на изобилие от интересни дейности за децата- да се обогати средата им с материали за игра, за четене, за групови игри, глина, кукли, пъзели и т.н. Някои родители вече практикуват този метод, защото когато децата са заети с нещо интересно, шансовете да направят беля, са много по-малко.

Интересна идея е да обособите място, на което детето да играе както иска и на каквото иска. Това може да бъде специална зона в двора или в стаята. Родителите избират място, на което няма нищо за повреждане. Повечето родители знаят, че вероятността децата им да имат неприемливо поведение е много по-малка, ако уредят посещение на техни приятелчета, с които да играят. Много често две-три деца намират много по-лесно “приемливи” неща за правене, отколкото детето, което е само. Разбира се, има и изключения. Понякога груповите игри могат да излезнат извън

контрола на родителите, а децата подвеждени от приятели, да направят повече пакости, отколкото без компания.

Стативи за рисуване, глина за моделиране, куклени театри за представления, семейство от кукли и куклен дом, бои за рисуване с пръсти, карти с различни игри- всичко това може да намали значително агресивното, буйното и опасното поведение. Не трябва да забравяме, че децата имат нужда от интересни и предизвикателни занимания, които да задържат вниманието им.

Понякога-например преди лягане-децата се нуждаят от среда с по-малко стимули. Не е добре детето да се превъзбужда с много бурни игри и активности. Преди сън средата трябва да се изчисти от излишни стимули, да се направи по-бедна откъм подвижност и бурни емоции.

Децата често проявяват неприемливо поведение поради това, че средата им е прекалено трудна или сложна. Домашната среда може да се промени по много начини, за да бъде детето олеснено в самостоятелното и безопасно използване на определени предмети. По този начин се избягва чувството за безпомощност, което се проявява, когато детето не е в състояние да контролира собствената си среда.

Идеи за опростяване на детската среда и създаване на самостоятелност у детето

- Купете дрехи, които детето ще облича лесно и само
- Поставете специално столче или подложка, на която детето да стъпва за да достига само до дрехите си в гардероба или да използва мивката в банята.
- Ако още не сте, купете детски прибори за хранене
- Поставете закачалки на ниско ниво, за да може детето само да закача кърпата или якето си.

Стрежете се да обезопасите средата на детето. Хитър ход за отклоняване на вниманието на детето от опасни предмети е, да

предложете алтернатива. Ако детето иска да играе с остри предмети, предложете други, които да ги заменят по безопасен начин. Ако детето иска да играе с козметиката ви, дайте му разни празни шишенца, с които да играе. Ако отнемете нещо на детето, без да му предложите алтернатива, ще предизвикате у него безсилие и плач. Децата много често приемат замяната без излишен шум, стига родителят да им я предложи нежно и кротко.

Много случаи на неприемливо поведение могат да се избегнат, като детето се подготви предварително за промените в средата му, които ще настъпят. Това може да бъде разговор или поредица от разговори какво ще му се случи, къде ще отиде или какво ще трябва да направи. Децата, когато знаят какво предстои, са много по-уверени и по-спокойни. Ако ще водите детето на почивка, поговорете за положителните неща, които ще изживее там. Например: Ще се запознае с други деца и ще направи нови приятелства, ще играе интересни игри, ще види нови места, ще смени за кратко леглото си и ще вземе само най-ценните си 1-2 играчки. Можете да го подгответе психически и за приеман изпит в училище или ново занимание, което ще посещава. Важното е, да изтъкнете колко ще е приятно и интересно за него, положителните събития, които ще преживее, че е съвсем нормално да изпитва вълнение от новата обстановка.

Идеи за статията: "Трениране на успешни родители", Д-р Томас Гордън, ИК Колибри